

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ТОГТООЛ

2025 оны 02 сарын 25 өдөр

Дугаар 74

Улаанбаатар хот

“Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны журам” батлах тухай

Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2, 6.2.8, Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.9.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1.“Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны журам”-ыг хавсралтаар баталсугай.

2.“Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны журам”-ын 2.16.1-2.16.9 дэх заалтыг 2026 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

3.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, олон нийт мэдээлэхийг Ажлын албанд даалгасугай.

ДАРГА

Т.ЖАМБААЖАМЦ

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖУРАМ

Нэг.Нийтлэг үндэслэл

1.1.Санхүүгийн зохицуулах хороо (цаашид “Хороо” гэх)-оос виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн зохистой засаглал, үйл ажиллагаа, хөрөнгийн хэмжээ, тайлан мэдээ болон виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн санхүүгийн тайланд аудитын хуулийн этгээд, мэргэжлийн холбооны үйл ажиллагаанд тавигдах шаардлагыг тогтоохтой холбогдох харилцааг энэ журмаар зохицуулна.

Хоёр.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд тавигдах нөхцөл, шаардлага

2.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч (цаашид “ВХҮҮ” гэх) нь Хорооноос баталсан “Компанийн засаглалын кодекс” болон түүнд нийцүүлсэн дүрэм, журам, заавар, аргачлалыг үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөнө.

2.2.ВХҮҮ харилцагчийн эрх ашгийг хамгаалж, виртуал хөрөнгийн зах зээлийн шударга өрсөлдөөнийг дэмжиж ажиллана.

2.3.ВХҮҮ нь дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.3.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлд заасан;

2.3.2.Энэ журмын 2.4-2.14-т заасан бүтэц, зохион байгуулалт, хүний нөөц болон бусад шаардлага;

2.3.3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1-6.1.5-д заасан үйлчилгээг эрхлэхэд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээ тус бүр 400 сая төгрөгөөс доошгүй байх;

2.3.4.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 4.1.4, 7.2-т тус тус заасан холбогдох этгээд, эрх бүхий албан тушаалтан нь Хорооноос баталсан тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журамд заасан шаардлагыг хангасан байх.

2.4.Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь зээлийн эх үүсвэрээс бусад мөнгөн хөрөнгөөс бүрдсэн байх ба энэ журмын 2.3.3-т заасан үйлчилгээг хавсран эрхэлж байх тохиолдолд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг тус бүрээр нэмэгдүүлэн тооцно.

2.5.ВХҮҮ нь тав буюу түүнээс дээш гишүүнтэй төлөөлөн удирдах зөвлөлтэй байх ба тэдгээрийн хоёроос доошгүй нь хараат бус гишүүн байна.

2.6.Энэ журмын 2.5-д заасан төлөөлөн удирдах зөвлөл дараах дүрэм, журам, бодлогын баримт бичгийг баталсан байна:

2.6.1.төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам;

2.6.2.компанийн дөрвөн жилийн бизнес төлөвлөгөө;

2.6.3.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд заасан шаардлагыг хангасан мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх эрсдэлийг бууруулах, удирдах талаар хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, дотоод хяналтын хөтөлбөр;

2.6.4.мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журам;

2.6.5.MNS ISO/IEC 27001 стандартын шаардлага, Кибер аюулгүй байдлын тухай хуульд нийцүүлсэн мэдээллийн технологийн аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааны журам;

2.6.6.дотоод мэдээллийг хууль бусаар ашиглахаас сэргийлэх журам;

2.6.7.арилжааг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх, хяналт тавих журам;

2.6.8.үйл ажиллагааг түр зогсоох, хязгаарлалт тогтоох, татан буугдах, үйлчилгээ зогсох, кибер халдлага, түрэмгийлэлд өртөх зэрэг онцгой нөхцөл байдал үүссэн үед авах арга хэмжээний нарийвчилсан төлөвлөгөө;

2.6.9.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1-6.1.5-д заасан тухайн үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой үйл ажиллагааны журам;

2.6.10.бусад шаардлагатай журам.

2.7.ВХҮҮ нь Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1-6.1.2-т заасан үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой журамд өөрийн программ хангамж дээр виртуал хөрөнгийг арилжих, арилжаанаас хасахтай холбогдох зохицуулалтыг тусгасан байна.

2.8.ВХҮҮ нь Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.5-д заасан үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой журамд дараах зүйлсийг тусгасан байна:

2.8.1.нийтэд санал болгох виртуал хөрөнгө гаргагч болон тухайн виртуал хөрөнгө, түүний танилцуулгад тавигдах шаардлага;

2.8.2.нийтэд санал болгох виртуал хөрөнгө гаргагчийн биелүүлэх үүрэг, виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчид хүргүүлэх мэдээллийн агуулга, хугацаа;

2.8.3.нийтэд санал болгон гаргасан виртуал хөрөнгийг бүртгэлээс хасах нөхцөл;

2.8.4.бусад.

2.9.ВХҮҮ нь дараах бүтэц, зохион байгуулалт, тухайн чиглэлээр мэргэшсэн хүний нөөцтэй байна:

2.9.1.дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх нэгжтэй, эсхүл хариуцсан ажилтантай байх;

2.9.2.мэдээллийн технологи, аюулгүй байдал хариуцсан нэгжтэй, эсхүл хариуцсан ажилтантай байх;

2.9.3.харилцагчийн үйлчилгээний нэгжтэй, эсхүл хариуцсан ажилтантай байх;

2.9.4.Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилтэд хяналт тавих болон комплайнсын хяналтыг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий хариуцсан нэгжтэй, эсхүл хариуцсан ажилтантай байх ба хэрэгжилтэд хяналт тавих этгээд нь төлөөлөн удирдах зөвлөл байх;

2.9.5.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1-6.1.5-д заасан үйлчилгээг эрхлэхтэй холбоотой үйл ажиллагааг хариуцсан нэгжтэй, эсхүл хариуцсан ажилтантай байна.

2.10.Энэ журмын 2.9-д заасан ажилтан нь Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 7.2.2, 7.2.3-т заасан шаардлагыг хангасан, хуульд өөрөөр заагаагүй бол ашиг сонирхлын зөрчил болон виртуал хөрөнгө гаргагч, эзэмшигч, харилцагчид хохирол учруулахуйц нөхцөл байдал үүсгэх тохиолдолд давхар ажил хавсран эрхэлдэггүй байна.

2.11.Энэ журмын 2.9.1-2.9.3-д заасан нэгж, эсхүл ажилтны чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр бусад мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж болно.

2.12.ВХҮҮ нь виртуал хөрөнгийн үйлчилгээг шуурхай, тасралтгүй үзүүлэхэд шаардлагатай үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон тусгай программ хангамжтай байх бөгөөд уг программ хангамж нь дараах шаардлагыг хангасан байна:

- 2.12.1.арилжаанд оролцогчид нэгнийгээ таньж мэдэх боломжгүй байх;
- 2.12.2.харилцагчийн хувийн мэдээлэл гуравдагч этгээдээс нууц байх;
- 2.12.3.зах зээлийн шаардлагад нийцүүлэн хөгжүүлэх, шинэчлэх боломжтой байх;
- 2.12.4.олон нийтэд мэдээлэл хүргэх хэсэг буюу нээлттэй самбартай байх;
- 2.12.5.арилжааны хяналтын системтэй байх;
- 2.12.6.албан ёсны лицензтэй аюулгүй байдлыг хангах системтэй байх.

2.13.ВХҮҮ нь энэ журмын хавсралтад заасан MNS ISO/IEC 27001 мэдээлэл технологийн стандартын сүүлийн хувилбарыг хангаж, хөндлөнгийн эрх бүхий байгууллагаар баталгаажуулсан байна.

2.14.ВХҮҮ нь гадаад улсын виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч, бусад мэдээллийн технологийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг этгээдийн программ хангамж, үүлэн технологи, эсхүл дата төвийг ашигладаг бол энэ журмын хавсралтын 11 дэх хэсэг хамаарахгүй.

2.15.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.1, 6.1.2-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэхэд дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.15.1.харилцагчийн захиалгын үнэ ханш, цаг хугацааны дарааллын дагуу арилжааг шударгаар зохион байгуулах;

2.15.2.харилцагчийг арилжааны талаарх мэдээлэлтэй тухай бүр танилцах боломжоор хангах;

2.15.3.дотоод мэдээллийг хууль бусаар болон арилжааг урвуулан ашиглахаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр дараах захиалга, арилжаанд дотоод хяналт, шалгалтыг тогтмол хэрэгжүүлэх:

2.15.3.1.өндөр үнийн дүнтэй;

2.15.3.2.үнэ ханшийн өсөлт, бууралт ихтэй;

2.15.3.3.үнэ ханшид нөлөөлөхүйц үнээр, цөөн тоо ширхгээр арилжсан;

2.15.3.4.холбогдох болон нэгдмэл сонирхолтой этгээдүүдийн хооронд тав ба түүнээс дээш удаа арилжаа хийгдсэн;

2.15.3.5.хэвийн бус, анхаарал татсан гэж үзсэн бусад.

2.15.4.энэ журмын 2.15.3-т заасан захиалга, арилжаанд хийсэн хяналт, шалгалтаар Эрүүгийн хуулийн 18.19, 18.20 дугаар зүйлд тус тус заасан гэмт хэргийн шинжтэй үйлдэл байж болзошгүй гэж сэжиглэсэн тохиолдолд 24 цагийн дотор мэдээллийг нотлох баримтын хамт Цагдаагийн ерөнхий газар, Тагнуулын ерөнхий газарт хүргүүлж, Хороонд мэдээлэх.

2.15.5.виртуал хөрөнгийн арилжааны хэлцэл биелсний дараа дор дурдсан мэдээллийг харилцагч авах боломжтой байх:

2.15.5.1.виртуал хөрөнгийн нэр;

2.15.5.2.хэлцэл биелсэн хугацаа;

2.15.5.3.арилжсан виртуал хөрөнгийн хэмжээ, үнэ ханш;

2.15.5.4.бусад шаардлагатай мэдээлэл.

2.15.6.арилжааг дараах аргаар зохион байгуулах боломжтой байх:

2.15.6.1.зах зээлийн үнийн арга (market order);

2.15.6.2.нөхцөлт захиалгын арга (limit order).

2.15.7.арилжаанаас хассан виртуал хөрөнгийн мэдээллийг тайлбарын хамт 24 цагийн дотор Хороонд албан бичгээр хүргүүлэх.

2.16.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.3-д заасан үйл ажиллагааг эрхлэхэд дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.16.1.Шилжүүлэгч ВХҮҮ нь гурван сая төгрөг болон түүнээс дээш үнийн дүнтэй виртуал хөрөнгийг шилжүүлэхэд дараах мэдээллийг хүлээн авагч ВХҮҮ-д хүргүүлсэн байна:

2.16.1.1.шилжүүлэгчийн овог, нэр/хуулийн этгээдийн нэр;

2.16.1.2.шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар;

2.16.1.3.шилжүүлгийн дугаар, эсхүл шилжүүлэгчийн хэтэвчний хаяг;

2.16.1.4.шилжүүлэгчийн бүртгэлтэй хаяг;

2.16.1.5.шилжүүлгийн зорилго;

2.16.1.6.хүлээн авагчийн овог, нэр /хуулийн этгээдийн нэр;

2.16.1.7.хүлээн авагчийн бүртгэлтэй хаяг;

2.16.1.8.хүлээн авагч талын улсын нэр;

2.16.1.9.хүлээн авагч талын ВХҮҮ-ийн нэр;

2.16.1.10.шаардлагатай бусад.

2.16.2.Хүлээн авагч ВХҮҮ нь гурван сая төгрөг болон түүнээс дээш үнийн дүнтэй виртуал хөрөнгийг хүлээн авахдаа шилжүүлэгч ВХҮҮ-ээс дараах мэдээллийг авсан байна:

2.16.2.1.шилжүүлэгчийн овог, нэр/хуулийн этгээдийн нэр;

2.16.2.2.шилжүүлэгчийн регистрийн дугаар;

2.16.2.3.шилжүүлгийн дугаар, эсхүл шилжүүлэгчийн хэтэвчний хаяг;

2.16.2.4.шилжүүлэгчийн бүртгэлтэй хаяг;

2.16.2.5.хүлээн авагчийн овог, нэр;

2.16.2.6.шилжүүлгийн дугаар, эсхүл хүлээн авагчийн хэтэвчний хаяг.

2.16.3.Бүртгэлгүй хэтэвчнээс шилжүүлэг хүлээн авах тохиолдолд энэ журмын 2.16.2-т заасан мэдээллийг авсан байх;

2.16.4.Шилжүүлэгч ВХҮҮ энэ журмын 2.16.2-т заасан мэдээллийг нэн даруй буюу шилжүүлэг хийхээс өмнө, эсхүл шилжүүлэг хийгдэх хугацаанд аюулгүй хэлбэрээр хүргүүлсэн байх;

2.16.5.Шилжүүлэгч болон хүлээн авагч ВХҮҮ нь энэ журмын 2.16.1, 2.16.2-т заасан мэдээллийг дамжуулах, хүлээн авахаас өмнө хамтрагч ВХҮҮ-ийг тодорхойлж, харилцагчийг таньж мэдэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдлыг хангасан эсэхийг үнэлсний үндсэн дээр шилжүүлгийг хийх;

2.16.6.Шилжүүлэгч ВХҮҮ дундын ВХҮҮ-ээр дамжуулан шилжүүлгийг хийсэн тохиолдолд энэ журмын 2.16.1, 2.16.2-т заасныг хэрэгжүүлэх;

2.16.7.Шилжүүлэгч ВХҮҮ нь шилжүүлэг хийж байгаа харилцагчийн мэдээлэл, хүлээн авагч ВХҮҮ нь хүлээн авч буй харилцагчийн мэдээллийн үнэн бодит байдлыг шалгасан байх;

2.16.8.ВХҮҮ харилцагчийг таньж мэдэх эрсдэлд суурилсан аргачлалыг хэрэгжүүлж, өндөр эрсдэлтэй гэж үзсэн этгээд рүү шилжүүлэг хийхгүй болон түүнтэй бизнесийн харилцаа тогтоохгүй байх;

2.16.9.Шилжүүлэгч болон хүлээн авагч ВХҮҮ нь энэ журмын 2.16.1, 2.16.2-т заасан мэдээллийг эрх бүхий байгууллагад түргэн шуурхай гаргаж өгөхөд бэлэн хадгалах;

2.16.10.харилцагчийн виртуал хөрөнгийг шилжүүлэхдээ багадаа хоёр шатлалт танилт хийж, IP хаяг, хэтэвчний хаягийн үнэн зөв, бодит байдлыг баталгаажуулах.

2.17.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.4-т заасан үйл ажиллагааг эрхлэхэд дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.17.1.ВХҮҮ өөрийн хөрөнгийг 100 дахин нэмэгдүүлснээс хэтрэхгүй харилцагчийн виртуал хөрөнгийг хадгалж, удирдах;

2.17.2.ВХҮҮ өөрийн хөрөнгийн хэмжээний шалгуурыг улирал бүр тооцож, энэ журмын 3.5.1-т заасан шаардлагыг хангаж ажиллах;

2.17.3.ВХҮҮ виртуал хөрөнгийг харилцагчийн даалгавраар хадгалах, удирдахдаа багадаа хоёр шатлалт танилт хийж, IP хаяг, хэтэвчний хаягийн үнэн зөв, бодит байдлыг баталгаажуулах.

2.18.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 6.1.5-д заасан үйл ажиллагааг эрхлэхэд дараах шаардлагыг хангаж ажиллана:

2.18.1.ВХҮҮ виртуал хөрөнгийг нийтэд санал болгох, худалдахтай холбоотой ажлыг зохион байгуулахаас өмнө тухайн виртуал хөрөнгө гаргагчтай хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулсан байх;

2.18.2.ВХҮҮ виртуал хөрөнгө гаргагчийн виртуал хөрөнгийг нийтэд санал болгох, худалдахтай холбоотой ажлыг зохион байгуулахаас өмнө дараах мэдээлэлд үндэслэж шийдвэр гаргасан байна:

2.18.2.1.виртуал хөрөнгө, түүний төсөл нь эдийн засгийн үр ашигтай, бодитой, хэрэгжихүйц эсэх;

2.18.2.2.виртуал хөрөнгө гаргагч, түүний эцсийн өмчлөгч, эрх бүхий албан тушаалтан нь эдийн засгийн гэмт хэрэгт холбогдож байгаагүй, хугацаа хэтэрсэн өр зээлгүй, бизнесийн нэр хүндтэй, мэргэжлийн багтай эсэх;

2.18.2.3.виртуал хөрөнгийн суурилсан блокчэйн нь бүрэн хөгжүүлэлт хийгдэж, кибер аюулгүй байдлыг хангасан эсэх;

2.18.2.4.бусад.

2.18.3.ВХҮҮ виртуал хөрөнгө гаргагчийн виртуал хөрөнгийг нийтэд санал болгох, худалдах танилцуулгад дор дурдсан мэдээллийг тусгуулсан байна:

2.18.3.1.танилцуулга нь монгол хэл дээр бичигдсэн байх;

2.18.3.2.виртуал хөрөнгийн хэрэглээ, гаргаж буй зорилго, блокчэйний төрөл;

2.18.3.3.виртуал хөрөнгө гаргагчийн оноосон нэр, оршин байгаа газрын шуудангийн болон холбоо барих хаяг, эрхэлж байгаа үйл ажиллагааны талаар;

2.18.3.4.виртуал хөрөнгө гаргагчийн хувьцаа эзэмшигч, түүний эцсийн өмчлөгчийн талаарх мэдээлэл, эзэмшиж байгаа хувьцааны тоо, хувь хэмжээ;

2.18.3.5.виртуал хөрөнгө гаргагчийн бүтэц, зохион байгуулалт, эрх бүхий албан тушаалтны нэр, зураг, ажлын туршлага, бусад нэмэлт мэдээлэл;

2.18.3.6.виртуал хөрөнгө гаргагчийн сүүлийн нэг жилийн санхүүгийн тайлан, түүний талаар аудитын байгууллагаас гаргасан дүгнэлт;

2.18.3.7.нийтэд санал болгох виртуал хөрөнгийн тоо хэмжээ, санал болгох үнэ;

2.18.3.8.татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалт, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө;

2.18.3.9.виртуал хөрөнгийн хуваарилалт, тархалтын мэдээлэл;

2.18.3.10.виртуал хөрөнгө гаргагчийн үйл ажиллагаанд учирч болох эрсдэлийн талаарх мэдээлэл;

2.18.3.11.виртуал хөрөнгөнд хийсэн технологийн аудитын дүгнэлт;

2.18.3.12.шаардлагатай гэж үзсэн бусад мэдээлэл.

2.18.4.ВХҮҮ виртуал хөрөнгийн танилцуулга, холбогдох баримт, мэдээллийг нийтэд санал болгох, худалдах ажиллагааг зохион байгуулахаас өмнө ажлын 10 өдрийн дотор Хороонд хүргүүлнэ.

2.18.5.ВХҮҮ виртуал хөрөнгийн танилцуулга, токеномикс, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавьж, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэн хагас жил тутамд тайланг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор Хороонд ирүүлнэ.

2.19.ВХҮҮ дараах мэдээллийг өөрийн программ хангамж болон цахим хуудсанд ил тод, нээлттэйгээр байршуулж ажиллана.

2.19.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 9.1.1-9.1.13, 10.13-д заасан мэдээлэл;

2.19.2.арилжааны программ хангамжийг ашиглахтай холбоотой заавар, зөвлөмж, гарын авлага;

2.19.3.олон нийттэй харилцах утас, цахим шуудан, олон нийтийн сүлжээний хаяг, үйл ажиллагаа явуулж буй хаяг байршил;

2.19.4.өөрийн программ хангамжаар дамжуулан арилжиж буй дотоодын нийтэд санал болгон, худалдсан виртуал хөрөнгийн танилцуулга;

2.19.5.бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний шимтгэл, хураамжийн талаарх мэдээлэл;

2.19.6.виртуал хөрөнгийн блокчэйн дээрх бүртгэлийн дугаар, ялгах тэмдэг, нийт гаргасан болон арилжиж буй тоо ширхэг, үнэлгээ, ханш, арилжааны дүн;

2.19.7.виртуал хөрөнгийн бүртгэлийн шаардлага, шалгуур, дүрэм, журам;

2.19.8.харилцагчийн санал, гомдлыг хүлээн авах, шийдвэрлэх ажиллагааны талаарх мэдээлэл;

2.19.9.ВХҮҮ-ийн үндсэн үйл ажиллагааны танилцуулга, санхүүгийн тайлан, бизнест шууд нөлөө үзүүлэхүйц хэлцлийн талаар;

2.19.10.үйл ажиллагаанд ашиглах программ хангамж, систем болон мэдээлэл, технологийн өөрчлөлт, шинэчлэлтийн талаар.

2.20. ВХҮҮ өөрийн программ хангамжаар дамжуулан нийтэд санал болгон, худалдсан виртуал хөрөнгө гаргагчийн үйл ажиллагааны дараах өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг тухай бүр мэдээлнэ:

2.20.1.эрх бүхий албан тушаалтны өөрчлөлт;

2.20.2.виртуал хөрөнгийн танилцуулга, токеномикс, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний өөрчлөлт, тэдгээрийн гүйцэтгэл буурсан;

2.20.3.бүтэц, зохион байгуулалтад орсон өөрчлөлт;

2.20.4.эрх бүхий албан тушаалтан, ажилтан эдийн засгийн гэмт хэрэгт холбогдсон нь шүүхээр тогтоогдсон;

2.20.5.ВХҮҮ-ийн үйл ажиллагааны дотоод журамд заасан бусад мэдээлэл.

2.21.ВХҮҮ харилцагчийн эрх ашгийг хамгаалах үйл ажиллагааны хүрээнд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

2.21.1.харилцагчийн өргөдөл, гомдлын бүртгэл хөтөлж, хүлээн авснаас хойш ажлын 7 өдрийн дотор хариу хүргүүлэх;

2.21.2.харилцагч, олон нийтийн виртуал хөрөнгийн эрсдэлийн талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн ажлыг улирал бүр зохион байгуулах;

2.21.3.өөрийн ажилтнаас харилцагчийн хувийн мэдээллийг гадагш задруулахгүй, ажлын шаардлагаас бусад зорилгоор ашиглахгүй байх талаар баталгааг авах.

2.22.ВХҮҮ виртуал хөрөнгийн арилжааг урвуулан ашиглахаас сэргийлэх зорилгоор дараах мэдээллийг тогтмол, эсхүл тухай бүр программ хангамж болон цахим хуудсанд ил тод, нээлттэйгээр урьдчилан байршуулж, олон нийтэд мэдээлнэ:

2.22.1.арилжааны программ хангамж дахь виртуал хөрөнгийн үнэ ханш нь олон улсын зах зээл дээрх дундаж үнээс харьцангуй доогуур, эсхүл дээгүүр байх тохиолдолд үнийн зөрүүг тогтворжуулан хөрвөх чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор хийж буй тухайн ВХҮҮ-ийн арилжааны талаар;

2.22.2.виртуал хөрөнгө гаргагч нь тухайн виртуал хөрөнгийн үнэ ханшийг огцом унахаас сэргийлэх зорилгоор ВХҮҮ-тэй тохиролцож, холбогдох гэрээ байгуулсны үндсэн дээр өөрөө эргүүлэн худалдан авах ажиллагааны талаар.

2.23.ВХҮҮ нь энэ журмын хавсралтад заасан мэдээлэл технологийн стандартын сүүлийн хувилбарыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажиллана.

2.24.ВХҮҮ хууль тогтоомж, энэ журамд заасан мэдээллийг бүрэн гүйцэд, үнэн зөв, агуулгын хувьд хоёрдмол утгагүйгээр тогтоосон хугацаа болон тухай бүрд харилцагч, олон нийтэд мэдээлж, Хороонд хүргүүлж тайлагнана.

2.25.ВХҮҮ жилийн санхүүгийн тайланг дараа оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор, хагас жил, улирлын санхүүгийн тайланг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор Хороонд тогтмол хүргүүлнэ.

2.26.ВХҮҮ аудитын хуулийн этгээдээр баталгаажуулсан жилийн санхүүгийн тайлан, дүгнэлтийг дараа оны 5 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Хороонд хүргүүлнэ.

2.27.ВХҮҮ дараах мэдээллийг агуулсан үйл ажиллагааны жилийн тайланг дараа оны 3 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор Хороонд тогтмол хүргүүлж, олон нийтэд мэдээлнэ:

2.27.1.тайлант жилд ВХҮҮ-ийн орлогод нөлөөлсөн хүчин зүйлс;

2.27.2.санхүүгийн нөөцөөр бизнесийн үйл ажиллагаанаас бий болсон өр төлбөрийг бүрэн хариуцах болон шаардлагатай тохиолдолд гадаад, дотоод эх үүсвэрээс санхүүжилт татах боломжтой эсэх;

2.27.3.бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний шинэчлэл, төрөлжилт, өөрчлөлт;

2.27.4.хадгалж, удирдаж байгаа харилцагчийн виртуал болон мөнгөн хөрөнгийн тоон үзүүлэлт;

2.27.5.ашиглаж буй программ хангамж, систем, мэдээлэл, технологийн дэд бүтцийн тасралтгүй, найдвартай ажиллагаа, нууцлал, аюулгүй байдалд хийлгэсэн эрсдэлийн үнэлгээний дүгнэлт, эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ;

2.27.6.сонирхлын зөрчилтэй болон их хэмжээний хэлцэл, тухайн хэлцэлд оролцогч талууд;

2.27.7.эрсдэлийн удирдлагын хэрэгжилт, дотоод аудитын ажлын тайлан;

2.27.8.бусад мэдээлэл.

2.28. Энэ журмын 2.9-д заасан ажилтан нь давхар ажил эрхлэх тохиолдолд ажил олгогчдоо урьдчилан мэдэгдэнэ. Ажил олгогч тухайн ажил чиг үүрэг нь ашиг сонирхлын зөрчил болон виртуал хөрөнгө гаргагч, эзэмшигч, харилцагчид хохирол учруулахуйц нөхцөл байдал үүсгэх эсэхийг урьдчилан магадлан шалгасны үндсэн дээр ажилтанд давхар ажил эрхлэх зөвшөөрлийг олгоно.

2.29. Ажил олгогч нь энэ журмын 2.9-д заасан магадлан шалгах ажиллагааг хийж, ажилтанд зөвшөөрөл олгохоос өмнө холбогдох баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ.

2.30. ВХҮҮ-ийн оноосон нэр, хаяг байршил болон холбогдох этгээдээс бусад хувьцаа эзэмшигч өөрчлөгдсөн тохиолдолд компанийн дүрмийн баталгаажуулсан хуулбар, улсын бүртгэлийн гэрчилгээний лавлагааг ажлын таван өдрийн дотор Хороонд ирүүлнэ.

2.31. ВХҮҮ хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, холбогдох этгээд болон эрх бүхий албан тушаалтныг өөрчлөх тохиолдолд энэ хууль болон Хорооноос тогтоосон шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг хянуулахаар холбогдох баримт бичгийг Хороонд ирүүлнэ.

Гурав.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн санхүүгийн тайланд аудит хийх хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд тавигдах нөхцөл, шаардлага

3.1.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн санхүүгийн тайланд аудит хийх хуулийн этгээд (цаашид “аудитын хуулийн этгээд” гэх) дараах нөхцөл, шаардлагыг хангасан байна:

3.1.1.дөрвөөс дээш орон тооны аудитортой байх;

3.1.2.аудитор нь мэргэжлийн хариуцлагын даатгалын гэрээг байгуулсан байх;

3.1.3.аудитор нь мэргэжлийн ёс зүйн зөрчилгүй байх;

3.1.4.аудитор нь Хороо болон Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 10.8-д заасан мэргэжлийн холбооноос хамтран зохион байгуулсан багц сургалтад хамрагдсан байна.

Дөрөв.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн мэргэжлийн холбооны үйл ажиллагаанд тавигдах нөхцөл, шаардлага

4.1.Хороо нь Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн мэргэжлийн холбоо (цаашид “мэргэжлийн холбоо” гэх)-той санамж бичиг байгуулан хууль тогтоомжийн дагуу хамтран ажиллана.

4.2.Мэргэжлийн холбоо дараах шаардлагыг хангасан байна:

4.2.1.хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн, оноосон нэр, тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, харилцах данстай байх;

4.2.2.Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа эрхэлж буй Хороонд бүртгэлтэй ВХҮҮ-ийн 51-ээс доошгүй хувийг гишүүнээр элсүүлсэн байх;

4.2.3.Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хуулийн 7.1.2, 7.1.5, 7.1.6-д заасан шаардлагыг хангасан талаар дүгнэлт гаргах мэргэжлийн чадамжтай байх;

4.2.4.ВХҮҮ-ийн салбарын хөгжлийн бодлого, стратеги төлөвлөгөөтэй, гишүүддээ мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх чадамжтай байх;

4.2.5.мэргэжлийн ёс зүйн хариуцлага хүлээлгэх дотоод хяналтын бүтэцтэй байх.

4.3.Мэргэжлийн холбооны удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх захирал нь Хорооноос баталсан тохиромжтой этгээдийг тодорхойлох журамд заасан шалгуурыг хангасан байна.

4.4.Мэргэжлийн холбооны бүх гишүүдийн хурлаар баталсан Мэргэжлийн холбооны дүрэм болон холбогдох бусад дүрэм, журам нь Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль, Төрийн бус байгууллагын тухай хууль болон Хорооны холбогдох журамд нийцсэн байна.

4.5.Мэргэжлийн холбоо дараах зарчмыг үйл ажиллагаандаа баримталж ажиллана:

4.5.1.хууль тогтоомж, Хорооноос баталсан журмыг мөрдөх;

4.5.2.гишүүдийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалж, тэдгээрийн санал санаачилгыг дэмжих;

4.5.3.гишүүнчлэлийн хураамжийн зарцуулалт, тайлагнал ил тод, нээлттэй байх;

4.5.4.гишүүдийн мэдээллийн нууцыг хадгалах;

4.5.5.ВХҮҮ-ийн зах зээлийн нөхцөл байдал, гишүүдийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөхдөө судалгаа шинжилгээнд суурилсан байх.

4.6.Мэргэжлийн холбоо нь гишүүд болон мэргэжлийн оролцогчдод зориулсан сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, Хороотой хамтран батална.

4.7.Мэргэжлийн холбооны хаяг байршил, удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүн, гүйцэтгэх захирал өөрчлөгдөх тухай бүр Хороонд мэдэгдэнэ.

---ooOoo---

**ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНДАА МӨРДӨХ МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИЙН
СТАНДАРТЫН ЖАГСААЛТ**

№	Стандартын нэр	
1.	MNS 5969	Мэдээллийн технологи-Аюулгүй байдлын арга техник-Мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн удирдлага
2.	MNS 6244	Программ хангамжийн боловсруулалт – Программ хангамжийн бүтээгдэхүүний чанарын шаардлага болон үнэлгээ (SQuaRE) – Төлөвлөлт болон удирдлага
3.	MNS 6197	Мэдээллийн технологи-Мэдээллийн аюулгүй байдал-Криптографийг хэрэгжүүлэх удирдамж
4.	MNS 6242-2	Мэдээллийн технологи-Аюулгүй байдлын арга-Мэдээллийн технологийн сүлжээний аюулгүй байдал-2-р хэсэг: Сүлжээний аюулгүй байдлын архитектур
5.	MNS ISO 12207	Программ хангамж боловсруулах үйл ажиллагааны циклүүд
6.	MNS ISO 19011	Менежментийн тогтолцооны аудитын заавар
7.	MNS ISO/IEC 27001	Мэдээллийн технологи: Аюулгүй байдлын арга техник-Мэдээллийн аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо-Шаардлага
8.	MNS ISO/IEC 13335-1	Мэдээллийн технологи-Аюулгүй байдлын арга техник-Мэдээллийн ба холбооны технологийн байдлын удирдлага-1-р хэсэг: Мэдээлэл холбооны технологийн аюулгүй байдлын үндсэн ойлголтууд болон загварууд
9.	IEEE 829	Программ хангамж турших болон баримт бичигжүүлэлтийн стандарт
10.	MNS 6498	Харилцаа холбооны тоног төхөөрөмжид тавих аюулгүй байдлын шаардлага
11.	MNS 6528	Дата төвийн цахилгаан холбооны дэд бүтэц